



9 771648 189037

ISSN 1648-1895 / KAINA: 1,10 Eur

3  
PSL

PEDAGOGĖS  
ŠIRDYJE –  
„DAIŅŲ DAINELĖS“  
PALIKTAS  
PĒDSAKAS.

## Atidengtas Gabrielės Karalienės atminimo suolelis

TAPATYBĖS | SPAUDA

Toma BIRŠTONĖ

„Itin darbšti, pareigingas ir mylintis savo darbą“, – tokie ir panašūs epitetai apie iškilų asmenybę, kraštotyrinio darbo rajone pradininkę, Vilkaviškio krašto muziejaus įkūrėją, ilgametę jo vadovę bei Vilkaviškio rajono garbės pilietę Gabrielę Karalienę skambėjo Paežerių dvare per Muziejų nakties renginį. Nusipelnusiai kraštotyrininkei penktadienį atidengtas atminimo suolelis – pirmasis vardinis kraštiečių iniciuotas suolelis rajone.

### Už nuopelnus kraštui

Vardinių suolelių idėja Lietuvoje – ne naujovė. Jie statomi kaip atminimo ir pagarbos ženklas kraštui nusipelnusiems žmonėms atminti, svarbioms intencijoms, įvykiams įamžinti.

Gabrielė Karalienė – neatsiejama Vilkaviškyje puoselėjamos muziejūninkystės dalis, todėl pavasarį Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centro-muziejaus darbuotojai su keliais iniciatyviais kraštiečiais pradėjo rinkti lėšas šios kraštotyrininkės atminimo suoleliui.

Šviesaus atminimo G. Karalienė – iškilas asmenybė. Didžiąją dalį gyvenimo ji skyrė rinkti istorinei ir kraštotyrinei medžiagai. Beveik keturis dešimtmečius pedagogė vadovavo rajono kaimų tyrimo, vietovardžių ir muziejinės medžiagos rinkimo ekspedici-



▲ Prie Paežerių dvoro ofinos pastatytu suoleliu pasidžiaugė Odeta Riklienė (iš kairės), Andrius Milinkevičius, Algirdas Neiberka ir Loreta Karaliūtė. Autorės nuotr.

joms, stengėsi puoselėti iškilų mūsų krašto asmenybių – Vinco Kudirkos bei Jono Basanavičiaus – atminimą.

### Atvyko dukra ir anūka

Renginyje dalyvavę Vilkaviškio rajono savivaldybės meras Algirdas Neiberka, Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centro-muziejaus vadovė Odeta Riklienė, ilgametis švietimo skyriaus vedėjas Justinas Šačkus, kultūros centro-muziejaus vyriausioji fondų saugotoja Elena Rupeikienė bei G. Karalienės vadovautą jaunųjų kraštotyrininkų būrelį lankiusi Kristina Aukšoraitė-

nė dalijosi ypač šiltais prisiminimais apie laiką, praleistą kartu su entuziastingąja Gabriele, gautas gyvenimiškas pamokas, nuveiktus prasmingus darbus, įskiepytą meilę gimtinei.

Į šventę iš Kauno atvažiavo ir G. Karalienės dukra Loreta kartu su sūnumis Laurynu ir Vainiumi. L. Karaliūtė sakė, kad į muziejų, kuriam ilgus metus vadovavo jos mama, atvyko po didelės pertraukos, maždaug po penkiolikos metų. G. Karalienės vaikaičiai Paežeriuose lankėsi pirmą kartą.

» Nukelta | 3 p.

„Kiek pamenu iš vaikystės, prieš man užmiegamą mama sėdėdavo ir rašydavo. Tokį patį vaizdą aš išvysdavau ryte atsikėlus. Savaitgaliais mama eidavo po kaimus, rinkdavo medžiagą. Be to, atvažiudavo daug ekskursijų iš visos Lietuvos, mama jas vedavo. Būdama maža galvodavau: „Nejau visi važiuoja tik į Vilkaviškio rajoną?“. Aš norėjau mamą matyti namie, deja, tas buvo retai. Krašto įprasminimas buvo jos gyvenimo tikslas, džiaugsmas ir svajonė. Ji buvo be galo darbšti, džiaugėsi, kad gali kažką padaryti dėl Lietuvos. Dabar, manau, mama labai džiaugtųsi matydama, kad taip įprasminas jos atminimas“, – kalbėjo L. Karaliūtė.

Viešnia, meras A. Neiberka ir O. Riklienė perkirpo juostelę bei atidengė G. Karalienės atminimo suolelį. Ji kūrė vilkaviškietis kalvis Adolis Pečky. Kaip sakė O. Riklienė, suoleliui rinkdami vietą gerai pagalvojo. Mažosios architektūros elementai pastatytas šalia ofinos, rožių apsuptyje.

### Dvarininkų gyvenimas iš arčiau

Vėliau svečiai buvo pakviesti į teatralizuotą ekskursiją „Dvaras gyvas“. Muziejū-

Suvalkijos (Sūduvos) kultūros centras-muziejus dėkoja visiems, kurie prisidėjo prie Gabrielės Karalienės atminimo suolelio.

ninkas Tomas Sušinskas ir gidė Lionė Kraulėdienė intriguosenojo dvoro istorijomis ir pasakojimais. Rūmuose svečiai gerėjosi Marijampolės kolegijos istorinio šokio grupės „Reverence“ (vad. Daina Misiukevičienė) pasirodymais. Teatralizuotomis scenomis buvo parodytas dvoro šeimininkų gyvenimas. Pona iš lošė kortomis, vaišinosi aperityvu, jų damos mėgavosi arbata, poros šoko valsą. Buvo galimybė akies krašte liu pamatyti, kaip rūmų ponija, padedama siuvėjos, matuojasi įvairias sukneles.

Teatralizuotai parodyti aukštuomenės gyvenimą muziejūninkams padėjo Vilka- viškio kultūros centro kolektyvai „Lelija“ (vad. Irena Šunokienė) ir „Lankupa“ (vad. Daiva Ambrasaitė). Renginyje grojo naujai susikūrusi Alvyto kaimo kapela „Dratas“ (vad. Martynas Kasperaitis).

### Dėmesys kalbininkei

Muziejų nakties dalyviai buvo kviečiami apžiūrėti atnaujintas ekspozicijas. Žmonės lankė parodą po „Žodžio ženklą“, skirtą kraštietei kalbininkei Valerijai Vaitkevičiūtei atminti. Nors buvo tartasi, kad išsamiau šios filologės gyvenimą pristatys aktorė Larisa Kalpokaitė, kurios dėka dalis asmeninių daiktų dabar yra Paežeriuose, deja, ji negalėjo atvykti. Žmonių smalsumą patenkino istorikė E. Rupeikienė. Ji susirinkusiems pristatė kalbininkę, pasakojo apie jos išleistus žodynus, atliktus kalbos tyrinėjimus ir darbą Lietuvos muzikos ir teatro akademijoje. Tie, kas nori aplankyti ekspoziciją ir sužinoti daugiau, turėtų paskubėti, nes paroda šią savaitę baigsis.

Ledainėje istorikė E. Rupeikienė surengė edukaciją „Matai ir matavimai senovėje“. Per ją žmonės bandė įminti mėsles, susijusias su skaičiais, aiškinosi, kokio dydžio yra kvorta, *viedras*, sprindis ir kiti senoviniai matavimo vienetai. Taip pat buvo progą dalyvauti muziejūninkų Laimos Bartkienės, Astos Jakaitės ir Janutės Malaitės vestose edukacijose.